

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 50. szám.
 Hirdetések díjazás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 50. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 50. — Telefon-szám: 515.

Modern emberkereskedelmünk.

Az osztrák testvérek csak most jöttek tudatára annak, hogy a legnagyobb mértékben fogy a nép az osztrák császárság területéről, de leginkább Ausztriából. Panaszuktól szinte visszhangzik a sajtó. Ezt az elnéptelenedést egyenesen meg az okozta, hogy eddig évről-évre a legnagyobb nyíltsággal szállította a rengeteg sok népet a „Canadai Csendes-tengeri Vasut társaság”. E miatt a néplöpés miatt kiabál most már az osztrák belügyminiszter és ejt könnyeket a hadügyminiszter. Ez utóbbi leginkább az Amerikába áthajózott védköteleseket sajnálja.

Mig az a két nagyság krokodilusi könnyeket ejt, addig az osztrák kereskedelmi miniszter jóízűt nevet a markába és újabb meg újabb társulatoknak ad engedélyt az ember-vásárra a dicsőséges császár területén. Tessék-lássek megindítanak néhány büntügyi keresetet ama bizonyos vasuttársaság ellen, de a keresetekből nem lesz engedély-elvonás s az emberkereskedelem vigan folyik tovább. Jelenleg vagy ötven ilyen büntügyi kereset van folyamatban külön kivándorlási üzemek miatt a társaság ellen, az pedig vigan folytatja tovább az üzelmeket, mert háta mögött a miniszterium áll, mely az üzelmeket támogatja.

Mi boldog magyarok rég tudtunk azon, hogy ezen megütődjünk, vagy megbotránkozunk: a mi modern emberkereskedelmünk Amerikával már egy évtized óta virágzik s beletörődünk abba, hogy a munkabíró fiatal embereket elviszi tőlünk Amerikába s mint megrokkant nyomorékokat adja vissza, hogy aztán mi tartasuk el őket.

Hiszen magyar földön ringott a bölcsőjük, ha nyomorékokul térnek vissza, csak nem taszithatjuk el magunktól tulajdon véreinket. Nálunk az 1904-iki országgyűlés adta meg a jogot egy hajóstársaságnak a modern embervásárra, magunk kötöttünk határidő tizletet ennyi meg ennyi ezer kivándorlóra, mi nem ütődünk meg azon, ha a legjobb munkáskezeket elveszítjük, mint a hogy a fukar osztrák sógorok teszik, — a magyar mindig nagy-

lelkü volt és bőkezű az ajándékozásban.

Mi adhatunk — telik miből.

Addig, amig csak az amerikai Egyesült-Államokba vándorolt ki a magyarság, még volt reményünk, hogy valamikor visszatérnek, tapasztalással és életbölcseccséggel gazdagodva. Azonban most újabb és nagyobb veszedelem fenyeget bennünket: a Canadai kivándorlás, honnan nem igen tér vissza a magyarság, mert földbirtokos lesz belőle s a föld magához szívja és a birtok fogva tartja őket.

Canada területe akkora, mint egész Európáé, lakossága azonban alig tízmillió lélek, míg Európáé 350 millió. Még százmillió európai ember kényelmesen elfér ott, katonai kötelezettség nincs, az adó mérsékelt, hatóságok, fináncok, zsandárok nem bosszantják a bus magyarokat.

Canadának szüksége van a bevándorlókra, kik azonban többé egy fillért se küldenek ám haza, nem úgy mint az Egyesült-Államokbeli magyarság, melynek adományából jórésze fedeződik az évi butgetnek. E körülmény miatt nézik el, sőt segítik elő a magyar hatóságok az Amerikába való kivándorlást, — a Canadába kivándorlott olyan, mintha a tengerbe veszett volna.

De mi ezt is elősegítjük!

Az osztrák kormány itt a szomszédban megadta az „Osztrák-Amerikai Hajóstársaság-nak a kivándoroltatási engedélyt, ez pedig Canadának gyűjt fehéreket.

No akkor ne panaszkodjanak a miniszter urak, mi meg ne csodálkozunk azon, ha napról-napra kevesebb a magyar faj és ha gazdaságilag pusztulunk, veszünk. P.

Dr. KENYERES

az „Első Magy. Bizt. Társ.”
 bizalmi orvosa,

rendel: ideg-, anyagsere- és belbetegeknek (Radium, oxigén villamos stb. kurák).

szeptember 29. óta

Belváros, Árvaház-u. 31. I. emelet

délután 2—3.

Politikai széljegyzetek.

A képviselőház

összehívását az ellenzék minden egyes tagja óhajtotta s így az összehívást kérő iveket úgy a függetlenségi és 48-as párt, valamint az ezzel teljesen szolidáris alkotmány és néppárt tagjai csaknem teljes számban aláírták. A régi házszabályok szerint husz aláíró is elég lett volna, hogy a Házat összehívják, de a legújabb házszabályok szerint ezt hatvan képviselőnek kell most már kérni. A függetlenségi, nehogy még a látszatját is keltsék annak, mintha a Vadász-lexet elismernék, nem hatvanan, hanem teljes számmal irták alá a Ház összehívását kérő ivet s azt kedden délelőtt a képviselők egy csoportja személyesen adta át a képviselőházban az elnöknek. Így a házszabályok értelmében a képviselőházat legkésőbb szombatra össze kell hívni.

A szerb kérdés

aktualitása a legelső helyet foglalja el mostanában. Mindenki tisztán szeretné látni a szerb ügyeket, így a munkapárti képviselők is, kik el is határozták, hogy ebben az ügyben interpellációt intézzenek gróf Tisza István miniszterelnökhöz. Midőn Tisza István megtudta e szándékot, a munkapárti körben vasárnap este a következő igen érdekes kijelentéseket tette: — Ha nem állanánk a delegáció küszöbén, helyénvalónak találnám az interpellálást és megadnám az alkalmat, hogy a szükséges felvilágosításokkal szolgáljak, de így a delegációs tárgyalásoknak nem akarok elébe vágni. Ott alkalmam lesz Szerbiának úgy a multban, mint a jelenben tanúsított magatartásáról nyilatkozni s körvonalozni fogjuk jövőbeli magatartásunkat is. Azt hiszem, hogy mostani föllépésünk teljes sikerrel fog járni, mert Európa olyan határozatáról, illetve végrehajtásáról van szó, a melyet Szerbiának respektálnia kell s mi semmi egyebet sem teszünk, mint ezt az európai határozatot végrehajtjuk. Ennek következtében a monarchia föllépésének eredményesnek kell lenni.

Rit érdekel

a vérvád, mélyen tisztelt publikum? Mi közöm hozzá, hogy Oroszországban valami Beilis nevű zsidót egy kis fiúcskának negyvenhét késszurással kioltott életéért gyilkossággal vádolnak?

Ha ártatlan, ugysis felmentik. Ha pedig rábizonyul, akkor sem fogom zsidó polgártársaimat Beilissel azonosítani, amíg arra okot nem adnak.

És mégis. Kell tudnom róla, muszáj foglalkoznom vele, a kazár sajtó számbarágja, fülembé ordítja, szemembe vagdalja, hogy gazság, maradiság, közép antiszemitizmus Beilist gyilkossággal vádolni. És interjuvolnak (pl. Szabolcsi Miksa, kiről kiderült, hogy minden állítása hazugság), holt papá-

2. oldal.

kat, eleven püspököket, jelenkori demokratikus nagyságokat, rozoga nagyságokat s ezeknek szavával igyekeznek ártatlanra mosni a gyilkossággal vádolt kazárt. Aki pedig nem esküszik arra, hogy a vérvád a keresztények gyűlölete a zsidó faj iránt: arra ugyancsak kiöltik a nyelvüket.

Undorító dolog ez, higgyék el zsidó felebarátaim. Matematikai pontossággal ismétlődik ez a ghettoátkozódás, valahányszor egy gazember zsidó horogra kerül. Tiszaeszlár, Dreyfuss, Husz Ábrahám és Beilis: ime ezekkel azonosította magát a zsidó sajtó s okoskodott a kereszténységgel, mert felmentés előtt ártatlanságukban kétkedni mérészt.

Tudom, hogy a józan zsidóság ezt nem helyesli.

De hol van ezeknek szava akkor, mikor a kazár-sajtó vérig inzultálja a kereszténységet egy zsidóért, akit még el sem ítélték s akiről még nem is bizonyos, hogy ártatlan? Mert ez az eljárás szemtelenségnek bizonyára nagyobb, mint a vérvád butaságnak.

Répkiallítás Brassóban.

Az a képkiallítás, amely most a r. k. elemi iskola rajztermében látható, nem a vidéki városokban gyakran mutogatott sablonos és bizony sokszor selejtes tárlatok közül való, hanem úgy a festőművészek és képek nagy számánál, valamint a kiállított alkotások művészi súlyánál fogva elsőrangú gyűjtemény.

Igen jól tették az intéző körök, hogy a magyar gazdag festőművészetnek sok jeles alkotását tették közszemlére, s annak is őszintén örvendhetünk, hogy e tárlat ötletéből újra együtt látjuk a már teljes művészi színvonalra emelkedett, s a szárnyaikat még csak bontogató, de sok sikerrel kecsegtető brassói művészek alkotásait is.

E tárlatnak nagy értékét a nevek előkelő hangzása, a kiállított művek elsőrangú volta és gazdagsága adja meg. Látunk itt iskolákat, irányokat és sok művészi stílust, bár olyan szokatlanságot is, amely hisszük, nem fog a magyar művészetben gyökeret verni, mint ahogy nem fog mélyebb barázdákat szántani a magyar költészetben sem a tulzott modernséggel kérkedő irány.

A tárlat 165 képből és néhány szobrászműből áll.

A képek legtöbbször olajfestmény, van elég sok aquarell, néhány pasztell. Nem sorolhatom itt az összes műveket elé, csak néhányról teszek említést, amelyek figyelmemet leginkább megragadták.

Ezek Feszty Árpádnak néhány nagyobb alkotása: Falusi bíró, Öreg paraszt s a végzetetlen finom hangulatot ébresztő holdvilágos kép, a Dunai malom.

A hirneves Neogrády Antal is több képpel szerepel, mint: Parkban, Faluvége, Délután, amelyek megnyugtató, bájos idilleket tárnak elénk.

Rendkívül sok finomsággal megalkotott művek a Miklóssy Ödön adriai éjjeli hangulatot keltő pastellje: Lámpafény az Adrián s egy nagytehetségű hölgyfestőnek Rainerné Istvánffy Gabriellának szálfinom gondossággal, nagy szeretettel kidolgozott macskaképei.

Németh Bélának, a hirneves osztrák Pettenkofen Ágostonra emlékeztető többnyire lovas csapatokat ábrázoló miniatűrjei elra-

gadoan szépek. Milyen tökéletesek és finomak azok az apró állatkák akár a testök teljes hosszában, akár hátban látjuk őket. Gyönyörű alkotásokkal szerepelnek Kézdi Kónya László: Mocsaras táj, Őszi bánat, Olgyay Ferenc: Alföldi táj, Herrer Cézár: Velencei részlet, Pap Emil: Arany halacska, Fesztyné Jókai Róza gyönyörű virág-csendéletekkel és még igen sokan a régiebb, de legtöbbször az immár hatalmas lendületet nyert új gárda tagjai közül. A szobrászművészet egyetlen egy tehetséges ifjú művész, Ráduly János, a helybeli szakiskola tanára képviseli, néhány ügyes elsőrangú alkotással. Van néhány szellemes és beszédes karikatúra is, amelyek Varga Sándor művészetét dicsérik.

A helybeli festőket öten képviselik. Legtermékenyebb Kollár Gusztáv, aki több olajfestményt és sok gyönyörű aquerellt állított ki. Az ő képei immár az ő művészi egyénisége, minden alkotása csupa szín, napfény, levegő, hangulat. Ugyanezeket mondhatjuk Raidl Sándornak sok szeretettel kidolgozott, brassóvidéki szépségeket ábrázoló rendkívül finom képeiről is. Gazdagon jelent meg e tárlaton Tutsek Gyula is kitűnő brassói és velencei részleteivel, valamint Éltető Béla hangulatos kedves tájképeivel. A Mátis — Teutsch János — féle képek új iskolát akarnak bemutatni. Nem kételkedünk a Mátis tehetségében, de azt hisszük, ez az irány nem fog diadalmas utat járni, mert hiányzik belőle a művészeknek alapkélléke, a természetnek megfigyelése.

Ismétlem, nem akartam kritikát írni, az a néhány megjegyzés is, amit bátor voltam tenni, inkább csak a magam és többek véleményének írásbeli megrögzítése. Fontosabb az, hogy ezt a kiállítást meg kell néznie mindenkinek, aki a lelki élvezetek forrásából, a művészetből akar lelki üdülést meríteni.

Különösen felhívjuk az illetékes körök figyelmét arra, hogy a már serdültebb mindkét nembeli ifjúságot küldjék e kiállítás megtekintésére, amelynek jutalma az izlés finomodása lesz. A krónikás hűség kedvéért még a műértő közönség tudomására juttatom, hogy csütörtökön d. u. 5—7-ig sétahangverseny, vasárnap pedig nagy tombola lesz, amelyen 8—10 értékes kép kerül ki-sorsolásra.

W. V. dr.

Az elnyomottak.

Ismerkedési estélyt tartottak a kolozsvári egyetem oláh hallgatói, amely ismerkedés részleteiből nem érdektelen kiragadni pár szemelvényt egyik szónokuknak a nagyreményű polgártársaihoz intézett szövegéből.

Többek között — ugymond — az oláhság műveletlen volta abban rejlik, hogy ifjaiknak nem áll módjában román főiskolát látogatni: kénytelenek magyar egyetemet látogatni... „Pedig három és fél millió román áttörhetetlen falanként áll szemben a Magyarországot vezető elemét képező 10 millió vegyes nemzetiséggel szemben“

Tanácsolja ifjú véreinek, hogy lehetőleg Romániában folytassák tanulmányaikat.

Egyben azon remény táplálja, miszerint eljövend azon idő, amikor minden román fiú román főiskolát fog látogathatni.?

Addigis ajánlja, hogy csakis oláh lapokat olvassanak és buzdítja, hogy merítsenek erőt, vigasztalást, az „ősi román kultúrából“

A „sikerült estélyt“ azután a hirhedt „Desteaptate române“ eléneklésével fejezték be.

Másszóval a vezető szerepet néző magyar nép: vegyes nemzetiség, kinek főiskoláiban műveletlen marad az oláhfiu azért, mert magyarul kénytelen tanulni.

És vajjon honnan meríti Moldován Valér ur abbéli reménykedését, hogy majdan összes vérei román főiskolát fognak látogathatni? Nem kellene mindjárt az új debreczeni egyetemet oláh nyelvűvé szervezni?

Végül nem sugná meg t. „szónok“ ur, hogy vajjon mely azon ősi oláh kultúra, a melyből erőt merített? Talán Hora, Kloska, Axentje s hason tudós társai tanításai azok? Talán Zalatna, Nagyenyed s a többi gyász-helyeken ki fejtett „Kulturára“ célzott?

Igen ezt a kulturát fejtették az „ősök“ ugyancsak a „Desteaptate“ akkordjai mellett... Jól van oláh urak folytassák... mi álljuk... de résen leszünk... csak azután meg ne bánják...

NAPIHIREK

A több élet

vágya mindig lüktetett az ember pulzusában. A réginél jobbat, szebbet és nagyobb... mindig csak előre, mindig csak nagyobbra!... A régít új formákban átalakítani s ahol lehet egészen újakat alkotni s e munkában világrekordokat érni, az egész életre új fényt vetíteni s felföldni rajta mindent, ami rejtve volt, amit az ember csak sejtett s érteni nem tudott, hogy benne állva értse önmagát, egész világát... s e munkával a nagy világot reformálni, a régi helyett újat emelni, melyben az alkotó, teremtő géniuszt a magasan álló kulturafok büszkén hirdeti... ugy-e bár az ember ezt mindég akarta, lelke epedve vágyódott utána?...

Igen! — ő mindig alkotni akart — szépet és nagyot, — de hányszor törté le, ami szép és nagy volt?...

Az ember az élet problémáját mindig feszegette. Érezte benne azt a nagy erőt, melynek felszabadítása egy egész új világgikezdést jelent. Látta azt, hogy az egész világ kulturális képe a problémák megoldásán változik el, hogy maga a kultúra világa sem egyéb, mint az életproblémák egész megoldásában nyert világnézet ideáinak kiverődése reálisokká. S ő mindig azon dolgozott, azon fáradozott, hogy az életet minél újabb, nagyobb és fényesebb világnézet jegyében állítsa, hogy e világnézetnek vezéricsillagokként ragyogó ideái minél szélesebb kilengést adjanak neki. Lendületes életet teremteni, melynek minden kimozdulása egy-egy emelkedés a kultúra nivóján s e munkával rányomni a nagyság bélyegét a nagygyá nevelt kor büszke homlokára — ez volt a nagy cél, az ideál minden időben!...

S ez életváltozás hányszor lett már eltorzulás?... Hányszor lett a vélt alkotás elszomorító, csunya, kegyetlen rombolás?... És mindez miért, mikor ő egészen mást akart?...

Az ember az életproblémák oldozgatásánál igen sokszor a kontárkodó kezek gyámoltatlanságával járt el. E ke-

mény csomónak feloldásához a kis gyermek tejfogáival kezdett s munkája nem is lehetett más, mint eredménytelen, kínos rágódás. Nem fogadta el azt az életet, melynek a pusztá emberi erőknön abszolút erejű csomója magának a teremő Istennek ujjai között oldódott meg. Önmaga akarta a nagy munkát elvégezni, nem az istenség megérezett melege, hanem az embert Ő tőle mind jobban és jobban szepáráló, a mindentől korlátlanul függetlenítő hamis szabadság mézes madzagával csalogató luciferi inspirációk hatása alatt. Deificált értelmi világát a mindentudás zenitjéről így akarta az életre rávetíteni, hogy felföldjön mindent, mi benne titok volt! . . .

A magát kinyilatkoztató Istent tyranusnak mondta, ki törvényeivel bilincsen tartja az embert. Neki a szabadság végtelen tere kellett. Hosszu időn át mindig arra tört, hogy az Istenség fogalmát örökre kikapcsolja, de a mindig szeme előtt lebegő élet-egyenlet nagy ismeretlenje mindig nyomta lelkét. Nem tudott tőle szabadulni. Ez ismeretlen maga jelentkezett, de az ember nem fogadta el. Ő akart rájönni. Önféjűsége bejárta vele a tévedés, a csalódás ezer utjait. S ki tudna ez utakra világot vetni! . . . És hogy az embernek önalkotta istene mellett milyen volt erkölcsi kódex, eléggé mutatják a sirba szállt hatalmas Rómák és büszke Graeciák! Ezeknek sirköveire írta az utókor figyelemzeteteskép a jövőnek:

„Minden ország támasza és talpköve
A tiszta erkölcs, mely ha elvész,
Róma ledől s rabigába görnyed! . . .”

Az ember az Istent nem ismerte el, ezért volt az ő munkája alkotás helyett annyiszor rombolás! Isten nélkül akarta az élet kérdéseit megfejteni s ezért maradt előtte az élet még nagyobb rejtély!

A többélet után sajogott a lelke, de ezt rossz helyen kereste. Nem akarta belátni, hogy a nagyság bázisa mindig csak a tiszta erkölcs lehet, melyet véd és őriz a hit.

E kettőt a multban sokszor elvetette s mindannyiszor az életnek megásta a sirt!

— És ma? . . . — S. —

Halálozás. Stadler Károly 68 éves korában, házasságának 40-ik évében f. h. 20-án éjjel tél 12 ó. meghalt. A boldogultban karnagyunk édes atyját gyászolja. Temetése szerdán délután 4 ó. lesz a kolostor-utcai gyászsházából a postaréti temetőben.

Tanítói gyűlés, Brassóvármegye Általános Tanítóegyesület brassói köre, holnap, szerdán tartja meg rendes őszi köriggyűlését a belvárosi állami elemi iskolában. E napon úgy az állami elemi iskolákban, mint a r. k. főelemi fiúiskolában a tanítás szünetel.

Az óbrassói román nőegylet tíz évi működésének emlékéért vasárnap este egy nagyszerűen sikerült mulatsággal egybekötött műkedvelő előadásával örököztette meg.

Elmarad a fogyasztási szövetkezet közgyűlése. Mint illetékes forrásból értesülünk, a f. hó 26-ára összehívott fogyasztási szövetkezet közgyűlése alkalmas helyiség hiányában elmarad.

Uj doktor. Dálnoki Veress Gyula, brassói kir. törvényszéki jegyzőt a budapesti tudományegyetemen jogtudorrá avatták.

A kath. nagygyűlés meghívói. A XII. Országos Katholikus Nagygyűlés előkészülete során az Országos Katholikus Szövetség most állította össze a meghívót, amelynek szétküldését a jövő hét elején kezdik meg. A jegy előjegyzések már most is tömegesen érkeznek az előkészítő bizottsághoz s azok feldolgozása is megindult, hogy a torlódások elkerülhetők legyenek. Különösen a vidéki tagok bejelentését illetően újlag felhívja az Országos Katholikus Szövetség a résztvevők figyelmét az előjegyzési határidőre, mely e hónap végével jár le.

Borítal és huszfogyasztási adó bérbeadás. A brassói m. kir. pénzügyigazgatóság közölni teszi, hogy Fogaras megye fogarasi járásban fekvő Fogaras és Galacz egy beszedési kört képező községek borital és huszfogyasztási adójának bérbeadása iránt f. évi október hó 29-én az első s esetleg a következő 30. és 31-én a második és harmadik árverés fog a brassói m. kir. pénzügyigazgatóságnál megtartatni. Írásbeli ajánlatok bánatpénzzel ellátva 1913 év október hó 29 napjának d. e. 9 órájáig adhatók be. Bővebb felvilágosítást a pénzügyigazgatóság nyújt.

Árverés a Máv. állomáson. Brassó állomás áruraktárában f. hó 27-én reggel 9 órakor nyilvános árverés fog tartani.

Talált tárgyak. Találtatott a városban egy ezüst férfi óra, s a vidombáki repülőtéren egy ridikül. Jogos tulajdonosai átvehetik a rendőrségen.

Mercur mozgó az Europa szálloda nagytermében f. hó 22-én szerdán d. u. fél 4, 6 és 8 órakor tartja legközelebbi előadását a következő műsorról: Elba szigete, természetutáni felvétel; Indus szokások szerint, dráma 2 felvonásban; Az elcsérelt kezításká, vigjáték; Maxnak szorul a kapcája, humoros; Apa és fia, dráma 6 részben, főszereplők Wanda Treumann és Viggo Larsen. Ezen legújabb Vitoscope-film felülmúlja a Brassóban legutóbb bemutatott „Egy test két lélek” c. képét.

Táviratok.

A képviselőházat összehívják.

B u d a p e s t, okt. 21. Az ellenzék ma délig még nem adta be a Ház összehívását kérő ívet, de nehogy ez beérkezzék s az ellenzék követelésére kelljen a Házat összehívni, Tisza szombaton ülést tartat, azon a címen, hogy egy interpellációra válaszolhasson. Tisza a napirend előtt tájékoztatni fogja a képviselőházat a margitszigeti játékbank ügyéről

Püspökök és a pártkassza.

B u d a p e s t, okt. 21. Csernoch hercegprimás kijelentette, hogy azon állítás, hogy ő a pártkasszának adott volna valamit — alaptalan. Hasonlóképpen nyilatkozott gr. Mikes szombathelyi és Glattfelder csanádi püspök is.

Tisza és a horvátok.

B u d a p e s t, okt. 21. Tisza tegnap Rakoczay volt horvát bánnal s Medakovics szerb-horvát koalíció

elnökével tanácskozott. Az összes eddigi politikusok, kik Tiszával értekeztek remélik, hogy a tárgyalások eredményre vezetnek!

Tisza beszámolója.

B u d a p e s t, okt. 21. Tisza értesítette Urbán főispánt, hogy november hó 9-én Aradon beszámolóját megtartja.

A vöröskereszt egylet Albániában.

B é c s, okt. 21. Az Albán kormány arra kérte az Osztrák vöröskereszt egyletet, hogy a sebesültek ápolására segélymissiót küldjön ki.

Szerbia engedett.

B e l g r á d, okt. 21. Stefanovics ma kijelentette, hogy mielőtt megkapta volna Szerbia Ausztria Magyarország azon követelését, hogy Albániából katonáit rendelje vissza, már is megkapták a katonák e parancsot és 8 nap alatt a szerb katonaság elhagyja Albánia területét.

Forradalom Portugáliában.

M a d r i d, okt. 21. Portugáliában állítólag forradalmi zavargások ütöttek ki.

A nemzetközi bizottság elhagyta Albániát.

S k u t a r i okt. 21. A nemzetközi tengerészeti bizottság elhagyta Skutarit.

848—1913 végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróságnak 1913. évi V. 1571—1. számú végzése következtében dr. Falk Hermann ügyvéd által képviselt Kulm Miklós neje javára 75 korona s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 12-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: aratógép, szekér, borju, 2 csikó nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 1571—2. számú végzése folytán 75 K. tőkekövetelés, és eddig összesen 24 K. 95 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Boffaluban, 140 szám alatt leendő megtartására 1913. évi október hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban, 1913. évi okt. hó 4. napján.

TANKÓ JÁNOS,
kir. bir. végrehajtó.

877—1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. I. 431—4. számú végzése következtében dr. Gergely József ügyvéd által képviselt Eiven Károly javára 708 kor. 97 fill. s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2140 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kész butorárak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 1785—1. számú végzése folytán 708 kor. 97 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi december hó 4. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 198 kor. 30 fill. érben bíróság már megállapított költségek erejéig, Brassóban, Kőrász-utca 66. szám alatt leendő megtartására 1913. évi október hó 25-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban, 1913. évi okt. hó 9. napján.

TANKÓ JÁNOS kir. bir. végrehajtó.

Lázár Mór

Weisz-Mihály-u. 3.
Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstmű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstműt, órákat becserezél ujjakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorsztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Butorraktárak:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz-Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz-Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi koser-italok.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Ujdonság elegáns férfi nyakkendőkben és fehérművekben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kifőző italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kifőző italok. Dreher-féle korona sör.

Fényképészek:

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Ajánlható cégek Brassóban:

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruhazati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz-Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruhazati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Gyertyagyárok:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,
Weisz-Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffenrad és Kosmos-kerékpárok.

Návéházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kifőző italok.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Persinár János,
Katalin-utca 20. Kárpitos, butordíszítő és paplancsináló. Elvállal minden a fenti szakmában előforduló munkálatokat jutányos árakban, pontos és megbízható kivitelben.

ÉGETŐ TESTVÉREK

könyvnyomdája

Brassó, Kapu-utca 50. szám alatt.

A
'BRASSÓI UJLAP'
kiadóhivatala.

Telefon: 5-15.

Telefon: 5-15.

1913. évi október hó 1-én
Kapu-utca 50.
szám alá helyeztetett át.

Elvállalják: kereskedelmi nyomtatványok, üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, körlevelek, prospektusok, névjegy- és cégkártyák, esküvői- és bál meghívók, gyászjelentések, plakátok, valamint bármilyen művek és kiadványok modern kivitelben való elkészítését.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszervele,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Refoggyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

JANCSIKA M.
BRASSÓ, Vasut-utca 17.
szerezhetők be.

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gyapju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Röszörűs és késesek:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörűde mótör üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Keféüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapítatott 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszonteladói árengedményben részesülnek.

Kötélgyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Órás és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 24. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szűgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szűgyártó, nyerges és bőrdőds. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Szőrmeáruk javítását, átalakítását, fehér szőrme tisztítását, valamint mindennemű szőrmeáruk készítését új szőrmeből legutolsó divat szerint készít mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szőrmeéket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

Vegyítisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csupkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,
(Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulohelyek, jó konyha, kifőző italok, kőbányai és Czelli sör.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 17. Pecsénymók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,
Ruggyanta-, érc-bélyegző és himzőminták, monogramok és a szabadalmazott marhalevél-szarabélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz-Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.

Bernwieser Károly fogászati műterme.

Vár-utca 46. sz. (Continental szálloda mellett.)

Műterem modern fogpótlásokra.

Különleges készítése: Aranyhidaknak és aranykoronáknak. — Átalakítások és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.